

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. VI. An præscribi possint, quæ competunt Principi, vel Superiori, quoad
subjectionem illi debitam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

giffimo tempore præscribi, sic, ut tempus ætatis pupillaris computetur in tempus possessionis de jure requisitum; de filiis autem familias sic loquitur *L. 1. C. de annal. except.* Sancimus filiis familias in omnibus his casibus, quibus habent res minimè Patribus acquisitas (quoad proprietatem) nullam temporalem exceptionem opponi, nisi ex quo exceptionem movere potuerint, id est, postquam manu paterna, vel ejus, in cujus erant potestate constituti, fuerint liberati. *Quis enim incusare eos poterit, si hoc non fecerint, quod essi maluerint, minimè adimplere lege obviantem valebant.* Ex quo colligitur, contra illos tempus non currere, nisi soluta Patria potestate. Contra Minores autem non currit præscriptio propriè dicta tempore ordinario, ex *L. fin. C.* ex quibus causis restituit. in integrum necess. non est, ibi: *melius est, intacta eorum jura servare, quam post vulneratam causam remedium querere.*

¶ VI.

An præscribi possint, quæ competunt Principi, vel Superiori, quoad subjectionem illi debitam?

2313.

INter ea, quæ debentur Principi, aliqua sunt, quæ illi debentur in recognitionem supremæ potestatis, & signum subjectionis; alia, quæ alio titulo, v. g. in subsidium, ob publicam necessitatem. Ea porò, quæ primo modo debita sunt, nullo tempore à subditis præscribi posse, constat ex *L. Comperit. 6. C. de præscript. 30. vel 40. annorum*, ibi: *Comperit nostra Serenitas, quosdam Sacratissimam nostræ pietatis constitutionem, qua de annorum 40. loquitur præscriptione, ad præjudicium etiam publicarum functionum solutionis trahere conari, & si quid per tanti, vel amplioris temporis lapsum, minimè, vel minùs, quam oportuerat, tributorum nomine solutum est, non posse requiri, seu profligari contendere; cum hujusmodi conamen manifestissimè sensui, propositoquè nostræ legis obviare noscatur, ideòque jubemus, eos qui rem aliquam per continuum annorum quadraginta curriculum, sine quadam legitima interpellatione possederint, de possessione quidem rei, seu dominio nequaquam removeri, functiones autem, seu civilem canonem, vel aliam quampiam publicam collationem eis impostam dependere compelli, nec huic par-*

ti cujuscunque temporis præscriptionem oppositam admitti. De his, quæ secundo modo debita dicuntur, affirmat *Pirhing. h. t. n. 20.* cum Abbate in *c. ad audientiam. 13. h. t. n. 18.* de quo dicemus infra. Quando autem dicimus, quòd in his, quæ debentur Supremo Principi sive Ecclesiastico, sive Laico, in recognitionem supremæ potestatis, nunquam præscribi possit, accipiendum est de casu, quo sub eodem Principe manet. Si enim ab ejus jurisdictione immunis fiat, legitimo transitu ad alium, non illi, sed alteri tenebitur; nec contra istum quoad prædicta unquam præscribet.

Cæterum præscriptione fieri potest, quòd quis *ex subdito fiat non subditus*, vel ex toto, vel ex parte, modò jurisdictionis, quam quis habet in subditos, non sit jure divino annexa officio, vel dignitati, quam quis habet. Ratio primi est, qui potest quis tempore, jure definito, bonà fide possidens libertatem, se eximere à jurisdictione alterius, cui ante subiectus erat, v. g. in solvendis gabellis, judicio, Censurâ, &c. hac ratione multi Principes Imperii exemerunt se ab eo, ut notat *Cardin. de Lugo, de jure, & just. tom. 1. D. 7. sect. 6. n. 85.* ratio secundi est; quia, quòd jure divino competit, dispositione juris humani auferri non potest; hinc nemo Fidelium per præscriptionem eximere se potest à jurisdictione Papæ, quæ illi, tanquam Vicario Christi, jure divino inest, in his, quæ pertinent ad salutem animarum, Dei cultum, & eorum, quæ in hunc finem ordinantur; at vis præscriptionis est solum ex dispositione juris humani.

Dices: ergo nec poterit ullus, per præscriptionem, eximere se, etiam à jurisdictione Episcopi; nam & hæc ex valdè probabili sententia illi inest jure divino. Resp. distinguendum, an objectio intendat, quòd nullus diæcesanus pro sensu composito retentæ diæcesis possit se eximere ab his, in quibus Ordinarius talis loci fundatam habet jurisdictionem super subjectione, & obedientia sibi debita? vel solum pro sensu diviso, nimirum, non retentâ diæcesi: si hoc secundum? opus non est præscriptione; cum mutata diæcesi eo ipso desinat esse subditus ejus, qui præest tali Diæcesi: si autem primum? verum est, quòd præscriptione acquiri non possit immunitas, seu exemptio ab Ordinario sic, ut nulli subsit, quoad Ecclesiasticam jurisdictionem; non autem,

ut non subsit Episcopo hujus Diœcesis; cum præscriptione possit acquirere immunitatem à jurisdictione omnium inferiorum, summo Pontifice.

2316. Ex hoc fit. 1. posse subditum præscriptione se eximere à subjectione standi in judicio coram Judicè cateròquin immediatò, v. g. ne vocetur ad forum Consulis, vel Magistratus civici; sed Præsidis Provinciæ; vel altioris. 2. posse Ecclesiam, intra fines diœcesis existentem præscriptione acquirere, ne pro causis Ecclesiasticis in judicio conveniatur, nisi coram Metropolitanò. Confirmari hoc potest ex c. *cum olim*, 18. h. t. ubi, cum Abbas S. Salvatoris de Ficheto sufficienter ostendisset Monasterium de Ficheto super plebe Falamazanâ, & adjacentibus Capellis, in quas jus Episcopale Episcopus Lucanus prætendebat, in institutionibus, destitutionibus, & ordinationibus Plebani, & Clericorum Baptismo, Pœnitentiâ in levioribus culpis, Sepulturâ, decimarum perceptione, divinis officiis celebrandis, excommunicando, atque interdicens, & etiam absolvendo, legitimâ esse præscriptione munitum: Pontifex super his Episcopo perpetuum silentium indixit; super aliis autem omnibus, quæ ad jus Episcopale spectant, juxta tenorem sententiæ ab arbitris quondam latæ, eundem Abbatem, quoad plebem, & Capellas prædictas condemnavit.

2317. Hinc deducitur ulterius, Abbatem posse præscribere sibi aliqua, vel omnia jura Episcopalia alicujus Capellæ, vel Ecclesiæ; non tamen obedientiæ, licet quidam Abbas illa amiserit per arbitrum, quem ignorabat; adeoque jus instituendi, destituendi Clericos, baptizandi in Capella sibi subiecta, ferendi Censuras, &c. quæ scilicet non supponunt potestatem ordinis Episcopalis; quod confirmatur ex c. *Auditis* 15. h. t. Cum enim Episcopus Vigoriensis assereret, Ecclesiam in Valle Hevescam ad se lege Diœcesana pertinere, Abbate illius loci sibi eandem asserente jure privilegii, & præscriptionis: mandavit Pontifex, si ex Privilegiis constet, dictam Vallem libertate donatam à Cœlestino Papa, uti prætenditur, Episcopo silentium imponi; si autem Abbas in probatione donatæ libertatis defecerit, jussit audiri probationes super tempore, quo in-

Tom. II.

fra 40. annos Episcopalis Sedes vacavit, & si tempore vacationis subducto, quadragenaria præscriptio non sit completa, jus Episcopale Episcopo adjudicari in illis, quæ Abbas per 40. annos absque interruptione se præscripsisse non probaverit.

Not. autem universaliter, tantum solum præscriptione acquisitum esse, quantum probatum fuerit legitimè possessum cum cæteris conditionibus ad præscriptionem ritè complendam; cum nulla præscriptio procedat sine possessione ex dicendis infra. Ex hoc fit, quòd quis possit præscribere jus *excommunicandi*, sine jure absolvendi; jus Baptizandi in sua Ecclesia, sine jure ex officio exercendi Curam animarum, &c. sic Abbas in c. *cum olim*. 18. h. t. num. 7. Suarez tom. 2. D. 2. sect. 2. à nu. 13. & alii; & quamvis jus cognoscendi causas matrimoniales de jure *communi* solis Episcopis, ipsorumque dignitati reservetur, ut constat ex *Trid. sess. 24. de reform. c. 20. Vers. adhuc*: nihilominus tamen Prælato inferiori præscriptione legitimè completâ acquiri potest; cum non pertineat ad potestatem ordinis, sed solum jurisdictionis Episcopalis.

Not. 2. in casu, quo Prælatus inferior litigat cum Episcopo, volens, & probans Ecclesiæ suæ jus Episcopale (v. g. instituendi, & destituendi plebanum) legitimè præscriptione acquisitum esse, tale jus dupliciter posse intelligi acquisitum; *cumulativè* nimirum, seu æqua potestate sic; ut non tantum illud jus competat Episcopo, sed etiam inferiori Prælato; vel *privativè* ad Episcopum, ita scilicet, ut in ordine ad illum actum jus Episcopo, vel cateròquin habenti talem potestatem, præscriptione jus omne sit ademptum; quod contingit, quando quis *solus* actus illos exercuit bonâ fide; & legitimo titulo, possessione continuatâ per tempus jure definitum, Episcopo nunquam admissò.

